

# Verzoek agendering

De Procedurecommissie toetst agendastukken aan het toetsingskader. Die is op de pagina van de Procedurecommissie te vinden. Hier zijn ook de afspraken te vinden over agenderingsverzoeken.

[Provincie Flevoland](#) | [Procedurecommissie](#)

| Agenderingsverzoek                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Op verzoek van                                      | Partij voor de Dieren, GroenLinks, PvdA, SP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Vergadering                                         | Ruimte, Natuur en Duurzaamheid (RND)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Op welke termijn dient agendering plaats te vinden? | Voorafgaand aan besluitvorming rondom Flevolands Programma Landelijk Gebied (FPLG) (september 2024) en Landbouwvisie (planning nog onbekend)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Agendaonderwerp                                     | Dierwaardigheid als onderdeel van een integrale landbouwtransitie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Hoeveel tijd is nodig voor de bespreking?           | 90 minuten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Aanwezigheid portefeuillehouder gewenst?            | Ja, als toehoorder                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Aanwezigheid externen                               | Ja, sprekers: <ul style="list-style-type: none"><li>- Spreker <a href="#">Zienswijze Dierwaardige Veehouderij</a> (15 min)</li><li>- Expert/beleidsmedewerker geldende provinciale wet- en regelgeving en mogelijke maatregelen (15 min)</li><li>- Spreker <a href="#">Caring Farmers</a> (15 min)</li><li>- Spreker LTO</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Doel van de agendering                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Aanleiding:                                         | Momenteel wordt gewerkt aan het Flevolands Programma Landelijk Gebied (FPLG) en een Flevolandse Landbouwvisie. Het FPLG zal na de zomer naar Provinciale Staten komen voor de BOB-procedure. In conceptstukken voor deze visies wordt vaak gewezen op het belang van een toekomstperspectief voor het landelijk gebied en voor de boeren. Onderdeel van dit perspectief is de inzet op een integrale landbouwtransitie. Hieronder vallen ook dierenwelzijn en diergezondheid. <a href="#">Volgens de Raad voor Dieraangelegenheden</a> "...is de laatste 25 jaar het welzijn van productiedieren merkbaar verbeterd. In de veehouderijsectoren spelen echter nog steeds hardnekkige en nieuwe welzijnsproblemen voor dieren. Denk aan lichamelijke ingrepen zoals staarten couperen, huisvestingsproblemen door krappe hokken, verveling door een prikkelarme leefomgeving, morbiditeit en sterfte van jonge dieren, transport over lange afstanden en problemen die samenhangen met het sociaal |

|                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                        | <p>gedrag. Het zal moeilijk zijn om noodzakelijke verbeteringen in het huidige systeem te realiseren.”</p> <p>In de ‘<a href="#">Ex ante analyse Nationaal Programma Landelijk Gebied: Provinciale programma’s en rijksmaatregelen</a>’ wordt door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gesteld dat het halen van de landbouwemissiedoelen ‘zowel grootschalige techniektoepassing als extensivering en de vermindering van dieren aantallen vergt.’</p> <p>De wet Dieren is onlangs aangescherpt waardoor maatregelen door de veehouderij-industrie op de langere termijn nodig zijn. Door het onderwerp ‘dierwaardigheid’ nu niet te bespreken en aan te pakken, zijn later grotere investeringen nodig. Daarom verzoekt het Rijk de provincies ook om opgaven op het gebied van dier- en volksgezondheid mee te laten wegen in de aanpak van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en wordt geadviseerd in de provinciale programma's een koppeling te maken met de andere opgaven die in specifieke gebieden spelen, waaronder dierenwelzijn. In de <a href="#">Handleiding NPLG</a> wordt als meekoppelend doel genoemd: ‘Kaderstelling Dierwaardige veehouderij is een integraal onderdeel van kringlooplandbouw. In een integrale benadering worden zowel de hoofddoelen van het NPLG als de hoofddoelen van kringlooplandbouw bevorderd, waaronder dierenwelzijn en diergezondheid.’ In een <a href="#">tussentijds beeld vanuit het Rijk</a> werd t.a.v. Flevoland in oktober 2023 aangegeven dat ‘in aanvulling op de in het FPLG genoemde meekoppelkansen op het gebied van uitbreiding teelt biobased materialen en de eiwittransitie zijn er wellicht ook meekoppelkansen met (...) voorkomen zoönosen, dierenwelzijn en de reductie emissie fijnstof en geurhinder.’ Door zowel de minister van LNV als van Natuur is aangegeven dat het de verwachting en bedoeling is dat dierenwelzijn wordt meegenomen in de Provinciale Programma's Landelijk Gebied.</p> <p>Het aantal landbouwdieren in Flevoland is sinds 2000 echter . Dat blijkt uit <a href="#">cijfers van het CBS</a>. Vorig jaar telde de provincie 28,3 procent meer kippen, varkens, runderen, schapen, geiten en paarden dan tijdens de eeuwwisseling. In totaal bestond de veestapel in Flevoland vorig jaar uit ruim 3 miljoen dieren.</p> <p>De landbouwtransitie is niet gemakkelijk of goedkoop. Gelukkig zijn investeringen die leiden tot een <a href="#">dierwaardige veehouderij</a> recent toegevoegd aan te financieren maatregelen vanuit het Transitiefonds. Mogelijk zijn er nog andere kansen om als provincie te grijpen om agrariërs te ondersteunen in de omschakeling.</p> |
| <p><b>Is een complete Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming gewenst?</b></p> | <p>Nee, uitkomsten van deze sessie kunnen meegenomen worden in BOB-processen rondom FPLG en de Landbouwwisie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Hoe ziet het einddoel er uit?</b> (bijvoorbeeld een geïnformeerde staten, een initiatiefvoorstel, motie, verantwoordingsdebat etc.) | Een geïnformeerde Staten over het belang van een integrale landbouwtransitie. Hierbij wordt ook ingezet op een dierwaardig voedselsysteem en zijn de verantwoordelijkheden van de provincie voor dierenwelzijn en een goede lucht-, water- en bodemkwaliteit helder. De Staten kunnen deze inzichten meenemen in de BOB-procedures van het FPLG en de Landbouwvisie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Inhoud</b>                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Toelichting op het onderwerp:</b>                                                                                                   | <p>Het verzoek is om een beeldvormende sessie te organiseren met experts over de belangen en behoeften van gehouden dieren én een dierwaardig voedselsysteem volgens de laatste wetenschappelijke inzichten, en hoe we dit kunnen meegeven als input voor het FPLG en de Landbouwvisie. Daarin kunnen onder andere de volgende vragen worden beantwoord:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wat is dierwaardigheid?</li> <li>2. Welke wetten/regels gelden rondom dierwaardigheid, nu en in de toekomst?</li> <li>3. Voldoet Flevoland hieraan?</li> <li>4. Hoe kan dierwaardigheid als meekoppelkans een plek krijgen in het FPLG en de Landbouwvisie voor een integrale aanpak?</li> <li>5. Op welke manier en in hoeverre kan een dierwaardig voedselsysteem bijdragen aan het behalen van de doelen voor stikstof, bodem-, water- en luchtvervuiling?</li> <li>6. Welke stimuleringsmaatregelen zijn mogelijk voor agrarische ondernemers?</li> </ol> |
| <b>Werkvormen</b>                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Wordt er een presentatie gegeven?</b>                                                                                               | <p>Ja (nog te concretiseren):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Spreker <a href="#">Zienswijze Dierwaardige Veehouderij</a> (15 min)</li> <li>- Provinciaal expert/beleidsmedewerker geldende wet- en regelgeving en mogelijke maatregelen (15 min)</li> <li>- <a href="#">Spreker Caring Farmers</a> (15 min)</li> <li>- Spreker LTO (15 min)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Hoe verloopt de bespreking?</b>                                                                                                     | Presentaties experts (60 min) + reactie en vragen fracties (30 min)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Vragen aan de andere fracties of vragen aan het college of vragen aan derde partijen (passend bij doel van de agendering)</b>       | Zie Toelichting op het onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

#### **Bijlagen:**

- [Zienswijze Dierwaardige Veehouderij | Zienswijze | Raad voor Dierenaangelegenheden \(rda.nl\)](#)

